

LASTEN OSASTO

PEARSON, ONT., CAN.

Tervehdys teille kaikille Toverittaren lukijat, pienet ja suuret. Se on niin hauskaa kirjoittaa Toverittareen, kun sen vain saa alkuun.

Meillä on kaksi koiraa ja niiden nimet ovat Hupi ja Halli ja on yksi kissa ja sen nimi on Mirri.

Ei meillä ole ollenkaan koulua nyt kun meidän opettaja meni pois, eikä tullut takaisin eikä tulekaan. Meillä alkaa koulu ensi kuussa ja meille pitäisi tulla uusi opettaja. Minä olen iloinen, kun koulu alkaa ja toivon, että kaikki oppilaat ovat siellä, vaikka olisi uusikin opettaja. Niitten pitää koulua "fiksat" ennenkuin siellä voi koulua pitää.

En minä tiedä oikein paljon nyt kirjoittaa. Kirjoitan enempi ensi kertaa. Minä olen iloinen, kun nyt on jo maaliskuu. Toveruudella:

Helmi Virta.

LONGWOOD, WIS.

Haloo Toverittaren lukijat. Tämä on ensi kerta kun minä kirjoitan Toverittareen. Täällä on ollut kylmä pakkasaa. Mutta tässä kuussa on ollut siveä päiviä. Täällä on aurinko paistanut joitakin päiviä. Meidän kodin tykönä on pikku mäki ja me laskelemme aina joskus.

Meidän tykönä on myös joki ja minä joskus lähdän luselemaan. Minä tykkään täällä farmilla olla, vaikka me vasta viime kesänä tulimme. Meillä ei ole vielä elukoita. Meillä on pikku koiria ja sen nimi on Boyle.

Paljon terveisiä minun pikku toverilleni Ishpemingissä. — Orvokki Mallin.

KALAMA, WASH.

Haloo kaikki pienet Toverittaren lukijat. Tämä on ensi kerta kun kirjoitan Toverittareen. Minä olen 11 vuotta vanha. Minä olen 5 luokassa ja minun opettajani nimi on mrs. Taylor. Hän on hyvä opettaja. Minun äitini on kuollut kaksi vuotta takaperin. Täällä on yksi malli koulu. Minä olen täällä farmilla ja minulla on oikein hauskaa. On satanut lunta tänään, mutta se on sulanut pois. Minä täytin 11 vuotta jouluaattona. Jos minä näen tämän kirjoituksen Toverittareessa, niin minä kirjoitan useammin. Toveruudella tervehtien: — Onni Häkkinen.

SAULT STE MARIE ONT., CAN.

Tervehdys kaikille pienille Toverittaren lukijoille. Tämä on ensi kerta kun kirjoitan Toverittareen. Minä olen 8 vuoden vanha ja käyn koulua ja minulla on yksi velli, joka on 19 vuoden vanha ja hänen nimensä on Erho. Täällä on ihannelitto ja sunnuntai koulu ja olen siellä toisessa luokassa. Mielellään käyn siellä, että opin suomea lukemaan ja kirjoittamaan. En taida vielä hyvin kirjoittaa suomea, vaan haluan opetella enempi.

Täällä oli naamiohuvit S. S. Osaston haallilla helmikuun 28 p:nä ja minäkin olin naamioitu. Esitin puna-orvon osaa. Oli niin paljon hyviä mielisiä, etten saanut palkintoa. Haall oli täynnä yleisöä katsomassa. En tiedä nyt muuta tällä kertaa. Kirjoitan toisten lisää. Toivon kaikille Toverittaren lukijoille taistelutarmoa. Toveruudella: — Aune Virta.

LAKEWOOD, MINN.

Superiorissa on ollut lakko. Naisoin Allan oli lakossa. Allan on viiden vuoden vanha poika. Yhtenä aamuna kun Allan oli koulussa, tuli niille leikkikappale ja Allanin opettaja sanoi Allanille: "Mene laittamaan kirkko noista kapuloista". Allan suuttui ja sano, ettei hän lähtä kirkkoon ja että vain pöhlöt ihmiset käyvät kirkossa ja että kolme päivää lakossa ja meni sitten takaisin katsomaan, jos siellä

vielä laittetaan kirkkoja. Eikä siellä enään tehty niitä ja Allan rupesti taas käymään koulua. — Ito Suvanto.

FORT WILLIAM, ONT., CAN.

Tervehdys Toverittaren pienille ja suurille lukijoille. Nyt koska sunnuntai koulussa tuli minun vuorokseni kirjoittaa Toverittareen, niin koetan kirjoittaa sen verran kuin voin. Tämä on ensi kerta, kun minä kirjoitan Toverittareen. Olen 10 vuoden vanha. Me tulimme viime talvena Suomesta äitini ja veljeni kanssa. Olimme Suomessa kansalaissodan aikana ja saimme syödä s'ellä mustaa puunkuoririeskaa. Kyllä tuntui koko mukavalta, kun isä valmisti kodin meille täällä ja me päästimm tänne. Jossa meillä on parempi olla. Toista oli Suomessa, siellä oli monta orpo-raukkaa, jotka eivät saaneet edes sitä mustaa puunkuorta syödäkseen. Tarkoitan niitä lapsia, joita lahtarit tappoivat isän sekä äidin. Todellakin pikku lukijat, te olette onnelliset kun ette tarvinnut olla siellä Suomessa silloin kuin lahtarit riehuivat. Silloin ei ollut lainkaan hauska olla. Minä en halua mennä sinne koskaan! En koskaan niin kauan kuin lahtarit riehuvat siellä. Pikku toverit, kautta maan, koittakaamme yhdessä auttaa niitä pikkuraukkooja, jotka eivät ole tilaisuudessa saada niitä mukavuuksia kuin me vielä nykyään saamme.

Piirsi toveruudella:

Sylvia Väyrynen.

SVENSEN, OREGON.

Tervehdys kaikille suurille ja pienille Toverittaren lukijoille täältä Svensenistä. Olen 11 vuotta vanha ja olen kuudennessa luokassa koulussa. Minun veljeni Niilo on samassa luokassa ja meillä on oikein lyhyt matka kouluun.

Täällä on S. S. Osasto, jossa usein on ilomia. Minäkin olen jonkun kerran siellä laulanut suomalaisen laulun. Ahi Ojan kanssa olemme yhdessä laulaneet.

Helmikuussa tulee kaksi vuotta siitä, kun tänne muutimme asumaan. Minä ja veljeni tykkäämme olla täällä maalla. Kesällä täällä on niin hauskaa. Minä olen nyt innostunut lukemaan Lasten osaston kirjoituksia Toverittareessa. Osaan koko hyvästi lukea suomenkieltä, mutta kirjoittaminen käy huonommasti, vaan kun on hätäille, niin tulee siitäkin parempi.

Kiitän pyysi minua samassa kun kirjoitan sanomaan, että muistutaisiin kaikkia Svensenien emäntiä saapumaan ompeluseuran kokoukseen. Joka on ensi torstaina eli 16 päivä tätä kuuta S. S. Osaston talolla kello 2:si iltapäivällä. Toveruudella:

Hazel Salminen.

ASTORIA, OREGON.

Viime ihanneliton kokouksessa opettajamme kehotti meitä kirjoittamaan pikku kirje, siis minäkin koetan täyttää velvollisuuteni. Tämä on ensimmäinen kerta kuin olen kuulunut ihannelittoon ja minä tykkään siitä hyvin paljon. Siellä opettajamme opettaa meille suomenkielen taitoa kuin myöskin neuvoo meille, miten tärkeä meidän on tulla tuutamaan se luokka, johon me kuulumme nimittäin työväen luokka. Joskus opettaja lukee meille kertomuksia joita me ilmielie kuuntelemme. Minä tykkäisin, että lapset joka paikkakunnalla kuuluisivat ihannelittoon. Taidan lopettaakin jo tällä kertaa. — Lillian Lassila.

WORCESTER, MASS.

Haloo Toverittaren lukijat pienet ja suuret. Ei täältä meidän kylästä näytä usein olevan kirjoituksia, niin minä kirjoitan vointini mukaan. O-

len huono suomea kirjoittamaan. Minä käyn suomalaista pyhäkoulua ja minulla on viisi veljeä, kaksi minua vanhempaa, jotka käyvät nuorisoliitossa. Me neljä käymme pyhäkoulua. Minä olen yhdenoista vuoden vanha ja olen viidennessä luokassa. Nyt meillä on tämä viikko lomaa koulusta.

Täällä Worcesterissa on kaksi osastoa. Toinen on keltainen ja toinen vasemmistolainen ja me kuulumme vasemmisto puolen osastoon. Ehkä lopetan tällä kertaa, toisten lisää. Toivotan hauskaa kevättä kaikille Toverittaren lukijoille. Näitä piirsi:—John Aho.

VIRGINIA, MINNESOTA.

Tervehdys kaikille Toverittaren lukijoille. Minä kirjoitan ensi kertaa Lasten Osastoon. Minä olen 11 vuotta vanha ja olen kuudennessa luokassa. Minulla on yksi velli, joka on minua nuorempi. Hän käy myöskin koulua.

Minun isäni on ollut loukkaantunut jo 3 vuotta maaliskuussa, eikä vielä kukaan hän pysty työhön. Nyt minä lopetan ja kirjoitan joskus toisen kerran.—Toini Suojanen.

RED GRANITE, WISCONSIN.

Haloo Toverittaren pienet ja suuret lukijat. Kirjoitan nyt kun on koululoma. Täällä on paha ilma. Tämä aamuna kuin nousin, oli kakkista puista melkein lähtenyt oksat. Täällä alkoi sataa vettä. Tämän kuun 4 päivä kävi kova ukkosilma vaikka on niin kylmä, että kaikki vesi mitä sataa jäätyy puihin. Meillä on suuria istutettuja puita, jotka ovat kaikki murtuneet jättien palosta, että ei ole jälleä kuin pitkät rungot. Telefoonipyllyt ja langat makuavat maassa. Kaikki tämä ympäristö näyttää samankaltaista. Metsistä kuuluu kovaa pauketta kun puut särkyvät.

Täällä on komppaniat topanneet työt talven ajaksi eikä tiedetä koska taas aletaan työt.

Minä olen kaksitoista vuotias tänäpäivänä 22 p:nä helmik. Olen kuudennessa luokassa koulussa. — Aune Björklund.

Talvitunnelma

Nyt raivoavi tuuli, nyt myrsky käy, lumi lentävi niinkuin sumu ei kulkkaa tiellä nyt käyvä näy, vaan kuuluvi tuulien humu.

Käy talven voimat nyt rinnalla miss' ennen ma lämmössä lemmin, näe myrskyn, en kukkaa voi, noimia ja siksipä mennyttä emmin.

Vaan jospa se tuuli nyt myllertää, niin seuraapa talveä kesä, ja tyyntyyvi rintani riehuva sää ja mulla on—rannalla pesä.

Oi jouduhan kevät ja sulata mun rintaani hyytyvät kirret, ja viritä hehkuni kannelta, suo kohota elämän virret.

—W. M. Mattson.

Työläisvanhusten kohdalo nykyisessä yhteiskunnassa

Ollisi aika jo tässäkin maassa huolehtia paremmin raataja-vanhuksista. Eikä tosinäkkin ole hirvää väärä, että ne, jotka ovat kaiken ikänsä tehneet hyödyllistä työtä, ovat saaneet siitä niin niukan palkan, etteivät mitenkään ole voineet turvata vanhuuden päiviään. Eivät ole voineet kunnollisesti elää, puhumattakaan siitä, että jotain olisivat voineet säästää. Tullut vanhoiksi ja heikkoiksi ja työhön kykenemättömiksi, joutuvat työn raskaan raatajat viettämään äärimmäisen kurjaa elämää. Nääntyvät näikkään, paleltuvat tai kuolevat muu-

ten hoidon puutteessa taipaleella, tahi jossain kurjassa hökkelissä. Sellainen on raatajain osa. Elvät nykyään edes ole turvatut "maan puolustajat" sillä heitäkin värjöttelee koditon ja nählissään kaikkialla.

Sisällissodan veteraaneille on ainakin osaksi rakennettu lepokoteja, joissa he ovat viettäneet loppukänsä. Näin niistä yhden Pensylvanassa. Se oli suuri ja komea tiilikivistä rakennettu talo, jota ympäröi kaunis puutarha. Puiston penkeillä istui sota-veteraaneja, valkohapsisia ukkoja, silmä — käsi ja jalkapuolimiehiä. Penkkien ympärillä oli kauniita kukkaistutuksia, joista levisi suloinen tuoksu. Nurmi oli vihreä ja kauniksi nitetty, suuret lehtipuut tarjosivat varjoa ja hauskautta.

Eräänä iltana sain tuttaviltani kutsun tulla katsomaan heidän palveluspaikkaansa. Se oli suuri ja komea rakennus, jossa etuvien päällä oli sanat: "Old ladies home". Siinä asui useita kymmeniä vanhoja naisia. Tuttavani kuljettivat minua pitkin käytäviä kolme kerrosta. Lattiat olivat olivat auki kahden puolen käytäviä. Käikkialta pisti silmiin erikoinen puhkaus ja huolellisuus. Useissa huoneissa oli kauniita kukkia ruukuissa ja maljoissa. Valkohapsiset vanhat naiset istuivat keinuttelemassa hyvin puettuina, siistin ja arvokkaan näköisinä.

Mutta edellä kerrottuun lepokotiin pääsivät vain ne naiset, jotka voivat maksaa määrätyn summan. Ei sinne ollut asiaa köyhille ja avuttomilla vanhuksilla.

Erään kerran olin katsomassa köyhäintaloa Michiganissa. Se työn ritarien koti oli vain pieni vanha puutalo kaupungin laidassa. Sellainen on rikkauden ja kaiken hyvinvoinnin luojien vanhuuden koti. Etsin silmilläni kauniita puistoja, penkkejä ja kukkatarhoja, joissa vanhuksat voisivat olla nauttimassa viihdyttävästä kevätpäivästä. Näin ainoastaan suunnattoman pitkiä halkopinoja, toinen toisensa vieressä. Sain tietää, että ne, jotka vähänkin jaksavat, saavat hakata lähellä olevasta metsästä halkoja. Vuosien vieressä niitä sitten kerääntyä pino pino viereen.

Vihmeiksi olen katsellut työläisvanhuksia täällä Superiorissa ja Duluthissa. En tiedä, onko näillä onnettomilla täällä edes valvastaalo, kun heitä näkee niin runsaasti kadulla myymässä lehtiä ja tylykyntä. Onnettomien heistä on munan sokea vanhus, joka elää ahtuisessa yössä ja pimessä. Aamun talutetaan hänet kadunkulmaan sanomalehtiä myymään. Saa seisoa siinä paikallaan ja värjötellä vilussa ja nählissä. Poikaviekkarit ylimielisesti häntä vielä kiusaavat ja ihaavat.

Tällainen on hirvettä vääräytystä ja se on häpeäksi jokaiselle, joka sallii yhteiskunnan edelleen näin nurinkurisena jatkuvan, eikä edes ajattelekaan, että muutos pitäisi tapahtua.

Ei niidenkään vanhusten elämä ole kadehdittavaa, jotka saavat asua ja elää lastensa luona. Usein hekin saavat osakseen murhaavia sanoja sekä nurjamielisiä katseita; ja usein tuntee vanhus jokaista aterina hänelä kadehdittavan, huomaa olevansa kaikkialla toisten tiellä ja hyljittävänä.

Tulisi toimia niin, että kaikille vanhuksille laitettaisiin kunnollinen lepokoti, jossa olisi kylkiä ruokaa, lämpöä, valoa, puhtautta ja miellyttävä ympäristö, jossa voisi nauttia tuoreesta ilmasta jne. Raskaan työn raatajat ne juuri tarvitsevat lepokoteja, kun he tulevat työhön kykenemättömiksi. Lepokoteja tarvitsevat myöskin teollisuus-invaliidit ja kaikki eläniin murjomat työläiset. Mutta tätä ei voi odottaakaan niin kauan, kun vallitseva liikevoimille perustuva yhteiskuntajärjestelmä. Muutos on tarpeen ja se on saatava pian. Toimikaamme siihen suuntaan, naiset ja miehet. — Maria Haapala.